

УДК 378.147:004.77+793.31

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-12\(40\)-1231-1242](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-12(40)-1231-1242)

Савастру Наталія Іванівна доцент кафедри теоретичних дисциплін, заступник директора з науково-методичної роботи, Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря», м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-0845-3763>

Шевченко Ганна Вікторівна завідувач відділу з науково-методичної роботи, учений секретар, Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря», м. Київ, <https://orcid.org/0009-0003-4238-5877>

Безугла Яна Іванівна старший викладач кафедри теоретичних дисциплін, Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря», м. Київ, <https://orcid.org/0009-0001-0624-0924>

РОЛЬ ЦИФРОВИХ МЕДІА У ЗБЕРЕЖЕННІ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ТРАДИЦІЙНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

Анотація. Українська культура є основою національної ідентичності, що визначає світогляд і цінності народу, тому її популяризація є важливим завданням для збереження культурної спадщини, інтеграції у світовий культурний простір та зміцнення національної свідомості. Мета цієї статті полягає у визначенні основних аспектів впливу цифрових медіа на збереження та популяризацію традиційного хореографічного мистецтва в сучасному світі в контексті професійної освіти. В ході дослідження з'ясовано, що хореографічне мистецтво постійно розвивається, збагачуючись новими елементами та виражальними засобами, але водночас зберігаючи основу традиційного танцю. Заклади вищої освіти відіграють ключову роль у збереженні, акумуляції і передачі цього традиційного хореографічного досвіду. В епоху цифровізації доступ до мистецтва, зокрема і хореографічного, значно розширився. Завдяки цифровим засобам масової інформації, соціальним мережам і різноманітним онлайн-платформам танець отримує широку популярність, що відкриває нові можливості для його репрезентації. Такі соціальні мережі, як YouTube, Instagram та TikTok, надають хореографам можливість демонструвати свою творчість глобальній аудиторії та отримувати миттєвий зворотний зв'язок. Це сприяє популяризації нових танцювальних стилів і технік, а також відкриває перспективи для співпраці між митцями з різних куточків світу. Культурні цінності і традиції є надзвичайно важливими

при підготовці здобувачів вищої професійної освіти до майбутньої діяльності, оскільки вони сприяють вихованню в них моральних та етичних принципів, розвитку творчих здібностей, що є критично важливим для сучасних спеціалістів. У цьому контексті заклад вищої освіти відіграє важливу роль у збереженні, акумуляції та передачі культурних цінностей, а також у збереженні і розвитку духовної спадщини країни. У професійній освіті цифрові медіа стали незамінними для викладання хореографії. Вони сприяють збільшенню доступу до джерел інформації та навчальних матеріалів, сприяють зацікавленості і залученості здобувачів освіти завдяки інтерактивному навчанню, дозволяють адаптувати навчання до індивідуальних потреб та забезпечують можливість самостійного вивчення матеріалу. Різноманітні онлайн-ресурси забезпечують доступ до відеоуроків, інтерактивних матеріалів та інших навчальних ресурсів, що полегшує процес навчання. Загалом, цифрові медіа є потужним інструментом у збереженні та популяризації традиційного хореографічного мистецтва. Їх інтеграція у професійну освіту сприяє збагаченню навчального процесу та підвищенню інтересу до культурної спадщини серед молоді.

Ключові слова: цифрові технології, вища освіта, нематеріальна культурна спадщина, хореографічне мистецтво.

Savastru Nataliia Ivanivna Associate Professor of the Department of Theoretical Disciplines, Deputy Director for Scientific and Methodological Work, College of Choreography Art “Serge Lyfar Kyiv Municipal Academy of Dance”, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-0845-3763>

Shevchenko Hanna Viktorivna Head of the Department for Scientific and Methodological Work, Scientific Secretary, Lecturer, College of Choreography Art “Serge Lyfar Kyiv Municipal Academy of Dance”, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0003-4238-5877>

Bezuhla Yana Ivanivna Senior Lecturer, Department of Theoretical Disciplines, College of Choreography Art “Serge Lyfar Kyiv Municipal Academy of Dance”, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0001-0624-0924>

THE ROLE OF DIGITAL MEDIA IN THE PRESERVATION AND POPULARIZATION OF TRADITIONAL CHOREOGRAPHIC ART IN VOCATIONAL EDUCATION

Abstract. Ukrainian culture is the basis of national identity, which determines the worldview and values of the people. Therefore, its popularisation is an essential task for the preservation of cultural heritage, integration into the world cultural space and strengthening national consciousness. The purpose of this article was to identify

the main aspects of the influence of digital media on the preservation and popularisation of traditional choreographic art in the modern world in the context of professional education. The study found that choreographic art is constantly developing and enriched with new elements and means of expression while preserving the basis of traditional dance. Higher education institutions play a crucial role in safeguarding, accumulating and transmitting this traditional choreographic experience. In the era of digitalisation, access to art, including choreography, has significantly expanded. Thanks to digital media, social networks and various online platforms, dance is gaining wide popularity, which opens up new opportunities for its representation. Social networks such as YouTube, Instagram and TikTok allow choreographers to showcase their creativity to a global audience and receive instant feedback. This contributes to the popularisation of new dance styles and techniques and opens up prospects for cooperation between artists from different parts of the world. Cultural values and traditions are fundamental in preparing students of higher professional education for future activities, as they contribute to the upbringing of moral and ethical principles in them and the development of creative abilities, which is critically important for modern specialists. In this context, a higher education institution plays an essential role in preserving, accumulating, transmitting cultural values and developing the country's spiritual heritage. In professional education, digital media have become indispensable for teaching choreography. They contribute to increasing access to sources of information and educational materials, promote students' interest and involvement through interactive learning, allow you to adapt learning to individual needs, and provide the opportunity for independent study of the material. Various online resources provide access to video lessons, interactive materials and other educational resources, facilitating the learning process. In general, digital media are a powerful tool in preserving and popularising traditional choreographic art. Their integration into professional education enriches the educational process and increases interest in cultural heritage among young people.

Keywords: digital technologies, higher education, intangible cultural heritage, choreographic art.

Постановка проблеми. Українська культура є фундаментом національної ідентичності, що формує світогляд і цінності українців. Популяризація української хореографічної культури відіграє важливу роль у духовному відродженні нації та збереженні культурних традицій, які є основою національної ідентичності. Традиційне українське хореографічне мистецтво стає невіддільною частиною виховання молоді, сприяючи формуванню національної системи цінностей і закладанню основ культурної спадщини у свідомості здобувачів освіти. В сучасних умовах глобалізації і швидкого розвитку цифрових технологій питання збереження та популяризації українського традиційного хореографічного мистецтва набуває нового змісту.

Цифрові медіа, такі як соціальні мережі, онлайн-платформи та мультимедійні ресурси, стають ефективним інструментом для інтеграції хореографічної культури у професійну освіту. Це підкреслює необхідність активного використання цифрових медіа для розвитку сучасних форм навчання, що об'єднують традиції та інновації задля формування нового покоління освічених національно свідомих громадян.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Завдяки впровадженню комп'ютерних і медійних технологій сьогодні з'являються нові форми представлення та популяризації культурної спадщини. Це надзвичайно важливо, оскільки мистецтво є емоційним і ціннісним досвідом людства, що об'єднує людей різних націй, континентів та віросповідань. Сучасні інтерпретації класичних мистецьких творів за допомогою комп'ютерних технологій та різноманітних художніх поєднань створюють захоплюючі видовища, що залучають широку аудиторію до світу мистецтва. На думку Ц. Чжин вища освіта повинна акцентувати увагу на культурній складовій і забезпечувати ознайомлення майбутніх фахівців з культурними цінностями, створення середовища, яке наповнене культурними аспектами різних рівнів (загальнолюдськими, національними, етнічними), формування культурної ідентичності особистості [1]. Одним із важливих факторів культурного розвитку особистості є хореографічне мистецтво.

Результати дослідження О. Бігус та ін. показали, що ефективним засобом передачі знань про хореографію традиційних і сучасних танцювальних форм у всьому світі є система мистецької освіти [2]. Е. Манелюк проаналізувала особливості викладання мистецьких дисциплін, зокрема хореографії, у закладах вищої освіти (далі ЗВО). Авторка з'ясувала, що для адаптації до викликів воєнного часу, ЗВО України впроваджують інноваційні методи навчання, спрямовані на розвиток практичних навичок, самостійності та креативності студентів [3].

І. Кіко зауважив, що народні танці є частиною культурної спадщини, і їхнє збереження має велике значення. В статті дослідник представив програми для візуалізації та вивчення цієї категорії мистецтва. Наприклад, використання цифрових медіа, таких як OptiTrack, сприяє архівуванню рухів і композицій народних танців у цифровому форматі. Це підкреслює роль інноваційних технологій у поєднанні традиційного мистецтва з сучасними освітніми підходами [4].

В дослідженні С. Лавриненко та ін. було окреслено інноваційні напрямки в системі хореографічної освіти, що сформувалися внаслідок інтенсивного суспільного розвитку, а саме тенденції поєднання фізичного виховання, спорту і танцю, посилення міжнародного співробітництва та впровадження інформаційних технологій [5]. Як зауважила І. Герц, завдяки цифровим технологіям сьогодні можливе проведення хореографічних занять вдома, участь у танцювальних флешмобах у будь-який час і в будь-якому

місці, а також — створення нових танцювальних відеопроектів за допомогою відеомонтажу. Соціальні мережі, зокрема Instagram, Facebook та YouTube, надають можливість поширювати танцювальні відео по всьому світу [6]. На думку Д. Демехіна, цифрова сфера відкриває нові можливості для творчості хореографів і нові способи споживання танцю, оскільки виробництво та поширення контенту стають більш децентралізованими. Митці створюють нові коди, процедури та конвенції, використовуючи цифрові інструменти, експериментуючи з ними або перетворюючи їх [7].

Мета статті — визначити основні аспекти впливу цифрових медіа на збереження та популяризацію традиційного хореографічного мистецтва у сучасному світі в контексті професійної освіти.

Виклад основного матеріалу. Українська культура — це багатство, яке охоплює мову, історію, фольклор, мистецтво, звичаї та багато іншого. Завдання освіти — передати молодому поколінню цю спадщину в усій її повноті, щоб сформувати почуття приналежності до свого народу та поваги до його досягнень. Загалом, культурну спадщину поділяють на дві категорії: матеріальна (пам'ятки, архітектура, вміст бібліотек і музеїв тощо) і нематеріальна (традиції, звичаї, народна виконавська майстерність тощо). Одним із видів нематеріальної культурної спадщини є хореографічне мистецтво. Проходячи шлях від давніх обрядових танців до сучасних хореографічних постановок, український танець постійно розвивається, збагачуючись новими елементами та виражальними засобами, але водночас зберігаючи свою самобутність і національний колорит. Сучасне українське хореографічне мистецтво формувалося під впливом соціокультурної реальності, що його оточувала. Основні тенденції сучасної хореографії спрямовані на два ключові напрями: збереження та розвиток класичних танцювальних форм, а також становлення новітніх течій у хореографічному мистецтві. Феномен хореографічного мистецтва перебуває у постійному розвитку, орієнтуючись на оптимізм, естетику і самовираження. Особливе місце в ньому займає народний танець, який, будучи традиційним джерелом хореографічного мистецтва, відіграє важливу роль у формуванні духовного світу людини. Його основне завдання полягає у збереженні народних традицій, ритмо-пластичних емоційних кодів. Аналіз багатовікового досвіду та сучасного стану народно-сценічної хореографії свідчить про потужний творчий потенціал народного танцю, його життєствердний характер і стійкість, перевірену часом, яка забезпечувала його виживання навіть у найважчих історичних умовах [8].

Сьогодення вимагає від освіти формування творчих особистостей з високим рівнем емоційного інтелекту. Хореографічне мистецтво відіграє ключову роль у сприянні розвитку особистості та підвищенні її художнього рівня. Українська народна хореографія, як і багато інших народних танців, має набір базових рухів, що слугували фундаментом для подальшого розвитку

танцювального мистецтва. Найкращі з них передавалися від покоління до покоління, закріплювалися та ставали частиною традиції, формуючи основу для розвитку майбутніх інтерпретацій. ЗВО відіграють ключову роль у збереженні, акумуляції і передачі цього традиційного хореографічного досвіду. Унікальний характер сучасного танцю, який об'єднує музику, рухи, художнє оформлення й експресію, дозволяє хореографії займати важливе місце в системі освіти, комплексно впливаючи на розвиток учасників навчального процесу.

В епоху цифровізації сучасне суспільство активно розвивається завдяки впровадженню новітніх технологій, які проникають в усі аспекти життєдіяльності. Цифрова культура здійснює значний вплив на різні види мистецтва, включаючи хореографію. Однією з ключових переваг цифровізації є здатність зберігати та відтворювати нематеріальні культурні елементи у віртуальному просторі. Завдяки цифровим архівам, віртуальним музеям та онлайн-ресурсам стає можливим не лише зберегти, а й доступно презентувати такі форми нематеріальної спадщини, як мова, музика, танці, ремесла, традиції тощо. Це сприяє передачі цінних знань і практик майбутнім поколінням, незалежно від зовнішніх викликів чи загроз. Цифровізація також значно розширює можливості доступу до нематеріальної культурної спадщини. Інтерактивні рішення, віртуальні екскурсії, а також використання відео- та аудіоматеріалів дозволяють знайомити широку аудиторію з багатством культури. Особливої цінності це набуває в умовах воєнного стану та процесу післявоєнного відновлення в Україні, коли фізичний доступ до музеїв чи культурних об'єктів може бути обмежений.

Інноваційні технології стають потужним інструментом у хореографічному мистецтві, роблячи сучасний танець більш інтерактивним та залучаючи глядача до активної участі у творчому процесі. Хореографічне мистецтво, як один із найрозвиненіших і найпопулярніших видів мистецтва, нині перебуває на перетині художньої творчості, соціальної активності та позахудожньої реальності. Його репрезентація у медійному просторі охоплює значно ширшу аудиторію порівняно з традиційними концертними чи театральними залами. Завдяки цифровим засобам масової інформації, танець отримує широку популярність, що відкриває нові можливості для його репрезентації [9]. Цифрові медіа охоплює широкий спектр інформації від текстових документів і зображень до відеоігор та соціальних мереж. Це будь-які дані, які можуть бути створені, збережені, передані та оброблені за допомогою цифрових технологій.

Цифрові платформи та соціальні мережі кардинально трансформували способи поширення і сприйняття хореографії. Популярність соціальних мереж пояснюється людською потребою у спілкуванні, встановленні міжособистісних зв'язків і бажанням мати перед собою конкретні персоніфіковані образи для ідентифікації. Як глобальний комунікаційний канал, соціальні мережі

надають користувачам можливість не лише спілкуватися та взаємодіяти, але й реалізовувати просвітницькі та культурні цілі [10, с. 17]. Такі онлайн-ресурси, як YouTube, Instagram та TikTok, надають хореографам можливість демонструвати свою творчість глобальній аудиторії та отримувати миттєвий зворотний зв'язок. Це сприяє популяризації нових танцювальних стилів і технік, а також відкриває перспективи для співпраці між митцями з різних куточків світу. Більшість танцювальних відео розміщуються на платформі YouTube, яка об'єднує широкий спектр контенту від соціальних танців (флешмоби, вірусні відео, домашні танцювальні ролики тощо) до матеріалів, які присвячені елітарній танцювальній культурі. Також це можуть бути спеціалізовані канали, де представлені уривки професійних вистав або виступів. YouTube є величезним ресурсом відеоінформації, доступним для кожного — як для професіоналів, так і для звичайних користувачів.

Платформи Instagram і TikTok також залучають широку аудиторію завдяки флешmobам і вірусним хореографіям, які зазвичай складаються з невеликої кількості простих рухів, доступних навіть для початківців. Найбільш креативні ролики отримують мільйони переглядів і тисячі коментарів, сприяючи активному спілкуванню та культурному обміну між користувачами [11, с. 8]. Окрім соціальних мереж популяризації хореографічного мистецтва сприяють окремі тематичні канали, зокрема Dance Chanell TV та Dance Network TV. Ці канали спеціалізуються на створенні ексклюзивного відеоконтенту про хореографічне мистецтво. В їхньому репертуарі можна знайти різноманітні формати від шоу-програм і документальних фільмів до онлайн-трансляцій та навчальних майстер-класів. Dance Chanell TV та Dance Network TV співпрацюють з провідними танцювальними колективами та проектами з усього світу.

Загалом, можна зазначити, що традиційне хореографічне мистецтво інтегрується в масову культуру завдяки скринданс-технологіям, трансформуючись у формат соціальних медіатанців (або «екранний танець») [7]. Інтерактивні елементи, характерні для скринданс-культури, значно підсилюють емоційне сприйняття глядачів, що, своєю чергою, сприяє зростанню інтересу до хореографічного мистецтва. У процесі комунікації відбувається активний обмін тематичною інформацією через велику кількість коментарів і участь користувачів у челенджах, що дозволяє не лише ознайомитися з танцювальною культурою, але й стати її носієм.

Культурні цінності і традиції є надзвичайно важливими у підготовці здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності, оскільки вони сприяють вихованню в них моральних та етичних принципів, розвитку творчих здібностей, що є критично важливим для сучасних спеціалістів. Сучасна професійна освіта — це не лише здобуття знань і навичок, а й формування всебічно розвиненої особистості з високим рівнем загальнокультурної компетентності. Тому ЗВО варто розглядати як культурний центр,

який сприяє розвитку національної культури. Він не лише безпосередньо впливає на формування особистості, але й виховує почуття соціальної відповідальності, сприяє збереженню, розвитку та трансляції духовної спадщини [1]. Одним із важливих аспектів цього процесу є використання засобів хореографічного мистецтва, які допомагають здобувачам вищої освіти усвідомити і глибше розуміти фундаментальні цінності та культурну картину світу. Активна участь молоді у хореографічних заходах сприяє формуванню ключових аспектів національної самосвідомості, зокрема патріотичного виховання, любові до України, шанування народних традицій і звичаїв, а також поваги до національних цінностей українського народу.

У професійній освіті цифрові медіа стали незамінними для викладання хореографії. Вони сприяють збільшенню доступу до джерел інформації та навчальних матеріалів, сприяють зацікавленості і залученості здобувачів освіти завдяки інтерактивному навчанню, дозволяють адаптувати навчання до індивідуальних потреб, забезпечують можливість самостійного вивчення матеріалу. Сучасні українські ЗВО застосовують двокомпонентне інформаційно-освітнє середовище, яке поєднує ресурси міжнародних освітніх платформ із контентом власного виробництва, що сприяє зміцненню їхнього інформаційного потенціалу.

Основними напрямками застосування цифрових технологій в освіті проілюстровані на Рисунку 1.

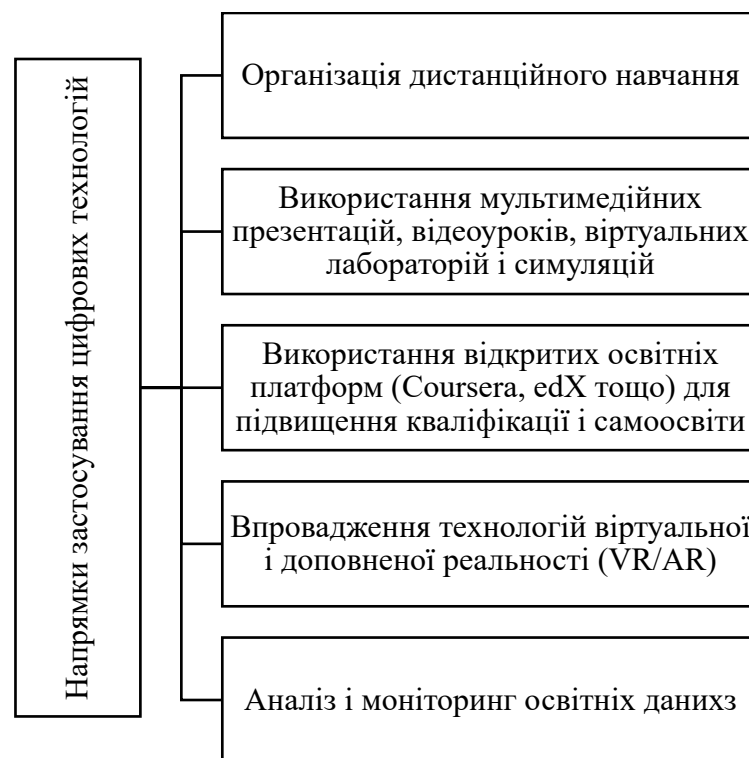

Рис. 1. Напрямки застосування цифрових технологій в освіті
Джерело: власна розробка авторів.

Цифрові технології стали ключовим інструментом для досягнення головної мети — забезпечення якісної та безперервної освіти. Вони надають швидкий доступ до інформації, спрощують її збереження, дозволяють збільшити обсяги зберігання даних і покращують подання інформації. Освітній процес став більш інтерактивним, обмін знаннями став зручнішим, а зацікавленість у навчанні значно зросла.

Для ефективного викладання хореографії в умовах дистанційної форми освіти, яка поширена у більшості ЗВО України, найбільш доцільним є використання VR-тренажерів на основі 3D-моделей [4]. Проєкт WhoLoDancE пропонує цікавий підхід до вивчення хореографічного мистецтва, заснований на взаємодії між реальним і віртуальним світами. Цей циклічний процес дозволяє здобувачам вищої освіти досліджувати нові можливості та розвивати свої творчі здібності. Ще одним прикладом програмного забезпечення на основі VR є Digital Dance Studio VR (DDS-VR), що призначене для створення хореографічної композиції, планування, викладання, навчання та репетицій. Цей сервіс характеризується простим та інтуїтивно зрозумілим інтерфейсом і надає набір модульних інструментів для хореографів і всіх, хто зацікавлений у дослідженні руху в цифровому контексті. Програма DDS-VR може надати користувачам можливість створювати, візуалізувати та ділитися цифровою хореографією за межами традиційних навчальних аудиторій, відкриваючи доступ до інноваційних методів вивчення танців незалежно від географічного розташування. До того ж, це створює нові можливості для дистанційної професійної освіти, популяризації традиційного хореографічного мистецтва серед широкої аудиторії та збереження культурної спадщини.

Під час вивчення спеціалізованих хореографічних дисциплін здобувач вищої освіти не лише засвоює певні знання, а й бере участь у творчому процесі, виконуючи роль творця. Так, він здобуває професійний досвід вже в період навчання. Однією з нових тенденцій, зумовлених глобалізацією та євроінтеграцією, є проведення майстер-класів, тренінгів і семінарів, до участі в яких залучають провідних хореографів світового рівня. Заняття з іноземними викладачами дають можливість опанувати нові або вдосконалити техніки, ознайомитись з різними методами подачі творів хореографічного мистецтва. Зазначені форми навчання сприяють обміну досвідом, спілкуванню із фахівцями у сфері хореографічного мистецтва в інтерактивному режимі та загалом розширенню інформаційного поля освітнього процесу [12, с. 98]. В умовах дистанційного навчання такі заходи реалізуються за допомогою спеціальних цифрових платформ в онлайн-режимі. До найбільш популярних платформ належать Zoom, Google Meet та Microsoft Teams. Кожна з цих платформ має свої особливості, переваги й обмеження, які визначають її придатність для використання в освітньому процесі залежно від потреб конкретного ЗВО.

Різноманітні онлайн-ресурси забезпечують доступ до відеоуроків, інтерактивних матеріалів та інших навчальних ресурсів, що полегшує процес

навчання. Так, за допомогою платформи Moodle викладачі взаємодіють із здобувачами вищої освіти в онлайн-форматі, переглядаючи лекційні матеріали, плани практичних занять та завдання для самостійної роботи. Ефективним інструментом у професійній освіті є також платформа Zoom, яка призначена для організації відеоконференцій і забезпечує можливість вивчення елементів хореографії в режимі реального часу [3]. Активно також застосовуються цифрові інструменти Google Workspace. Наявність цієї освітньої платформи в ЗВО дозволяє викладачам без труднощів використовувати спільні Google Drive, а також сервіс Google Meet для зв'язку з групою, організувати зустрічі, проводити консультації та за необхідності коригувати індивідуальні освітні траєкторії для кожного здобувача освіти. Загалом, використання нетрадиційних форм навчання у професійній освіті дозволяє спрямовувати здобувача на високий результат та наочно демонструвати творчість. Такі форми навчання сприяють активізації творчої та пізнавальної діяльності майбутніх фахівців, мотивації до подальшого професійного зростання.

Важливою є підготовка викладачів ЗВО до активного впровадження національних культурних традицій і цифрових технологій у свою професійну діяльність. Вони повинні навчатися творчо підходити до осучаснення та композиційної інтерпретації традиційного танцю, зберігаючи його основні принципи [13]. Викладач ЗВО повинен виховувати у майбутніх фахівців розуміння краси української і світової хореографічної спадщини, спонукати їх до бажання передавати свої знання майбутнім поколінням, а також навчити пропагувати український танець як частину культурної ідентичності України.

Висновки. Хореографічне мистецтво є невіддільною частиною традиційної культури українського народу. Воно тісно пов'язане з історичним розвитком України, усвідомленням її унікальності та формуванням національної ідентичності. Великий вплив на становлення та розвиток народної хореографії мали історичні події, умови життя та менталітет українців. В умовах сучасного світу, де глобалізація та технологічні зміни стають важливими чинниками розвитку всіх галузей діяльності людини, зокрема освіти та культури, збереження і популяризація традиційного хореографічного мистецтва потребує нових підходів. Одним із таких підходів є використання цифрових медіа, зокрема соціальних мереж, тематичних каналів, відеоуроків і вебінарів. Платформи типу YouTube, Instagram та TikTok дозволяють розповсюджувати твори хореографічного мистецтва серед глобальної аудиторії та отримувати миттєвий зворотній зв'язок, що сприяє подальшому розвитку танцювальних трендів і міжнародній співпраці. У професійній освіті цифрові технології, зокрема і цифрові медіа, стали незамінними для викладання хореографії. Вони надають можливість викладачам створювати адаптивні навчальні програми, які відповідають індивідуальним потребам здобувачів вищої освіти, сприяють розвитку творчого потенціалу та забезпечують доступ до якісних навчальних ресурсів. Загалом, цифрові медіа є потужним

інструментом у збереженні та популяризації традиційного хореографічного мистецтва. Їх інтеграція в професійну освіту сприяє збагаченню навчального процесу та підвищенню інтересу до культурної спадщини серед молоді.

Перспективним напрямком подальших досліджень вважаємо вивчення потенціалу технологій віртуальної та доповненої реальності в хореографічній освіті, а також їх здатність забезпечити нові можливості для міжнародної співпраці та популяризації традиційного хореографічного мистецтва.

Література:

1. Чжин Ц. Розвиток художньо-естетичних орієнтирів студентів коледжів засобами хореографічного мистецтва: тренди, моделі, орієнтири. *Академічні візії*. 2023. № 17. URL : <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/194> (дата звернення : 25.11.2024).
2. Choreography in the art education system: modern Ukrainian and world practice / O. Bigus et al. *SPORT TK-Revista EuroAmericana de Ciencias del Deporte*. 2022. Vol. 11. Article 4. URL : <https://doi.org/10.6018/sportk.535211> (дата звернення : 25.11.2024).
3. Манелюк Е. В. Викладання хореографічних дисциплін в закладах вищої освіти в умовах сьогодення. *Академічні візії*. 2023. № 15. URL : <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/117> (дата звернення : 25.11.2024).
4. Visualization of folk-dances in virtual reality environments / I. Kico et al. *Strategic Innovative Marketing and Tourism : Proceedings of 8th ICSIMAT (Northern Aegean, Greece, 17–21 July 2019)*. Cham: Springer, 2020. P. 51–59. URL : https://doi.org/10.1007/978-3-030-36126-6_7 (дата звернення : 25.11.2024).
5. Development of choreographic education in the context of cultural development of society / S. Lavrynenko et al. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2023. Vol. 15, No. 1. P. 383–401. URL : <https://doi.org/10.18662/rrem/15.1/702> (дата звернення : 25.11.2024).
6. Герц І. І. Сучасний танець і новітні технології: грані взаємодії. *Мистецтвознавчі записки*. 2023. № 43. С. 58–63. URL : <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1203353> (дата звернення : 25.11.2024).
7. Демехін Д. В. Феномен екранного танцю в контексті діалогізму хореографічного та аудіовізуального мистецтва. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2024. № 3. С. 71–76. URL : <https://www.ceeol.com/search/viewpdf?id=1331469> (дата звернення : 25.11.2024).
8. Cultural heritage preservation through dance digitization: A review / M. R. Reshma et al. *Digital Applications in Archaeology and Cultural Heritage*. 2023. Vol. 28. Article e00257. URL : <https://doi.org/10.1016/j.daach.2023.e00257> (дата звернення : 25.11.2024).
9. Павлюк Т. С. Бальна хореографія в сучасному медійному просторі. *Культура і сучасність*. 2018. № 2. С. 101–105. URL : <https://journals.uran.ua/kis/article/view/236199> (дата звернення : 25.11.2024).
10. Поплавський М. Соціальні мережі як культурно-просвітницький ресурс. *Український інформаційний простір*. 2020. № 1 (5). С. 12–27. URL : [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(5\).2020.206043](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(5).2020.206043) (дата звернення : 25.11.2024).
11. Алексеєнко О. С., Гудошник О. В. Скринданс як медійна технологія. *Масова комунікація у глобальному та національному вимірах*. 2020. № 13. С. 5–10. URL : <http://surl.li/tvyrbt> (дата звернення : 25.11.2024).
12. Ткаченко І., Енська О., Максименко А. Застосування інноваційних технологій у практиці роботи з майбутніми фахівцями хореографії. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. 2020. № 2. С. 94–102. URL : <https://journals.tnpu.ternopil.ua/index.php/pedagogy/article/view/272/248> (дата звернення : 25.11.2024).
13. Problems and prospects of the development of Ukrainian art (realities of martial law) / O. Mosendz et al. *Revista Amazonia Investiga*. 2022. Vol. 11, No. 58. P. 74–83. URL : <https://doi.org/10.34069/ai/2022.58.10.8> (дата звернення : 25.11.2024).

References:

1. Chzhyn, Ts. (2023). Rozvytok khudozhno-estetychnykh oriientyriv studentiv koledzhiv zasobamy khoreohrafichnoho mystetstva: trendy, modeli, oriientyry [Development of artistic and aesthetic orientations of college students by means of choreographic art: trends, models, orientations]. *Akademichni vizii – Academy vision*, (17). Retrieved from <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/194> [in Ukrainian].
2. Bigus, O., Bazela, D., Pidlypska, A., Bilash, O., Yefanova, S., & Khodakivska, N. (2022). Choreography in the art education system: modern Ukrainian and world practice. *SPORT TK-Revista EuroAmericana de Ciencias del Deporte*, 11, Article 4. Retrieved from <https://doi.org/10.6018/sportk.535211>
3. Maneliuk, E. V. (2023). Vykladannia khoreohrafichnykh dystsyplin v zakladakh vyshchoi osvity v umovakh sohodennia [Teaching choreographic disciplines in higher education institutions in the present day]. *Akademichni vizii – Academy vision*, (15). Retrieved from <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/117> [in Ukrainian].
4. Kico, I., Dolezal, M., Grammalidis, N., & Liarokapis, F. (2020). Visualization of folk-dances in virtual reality environments. Proceedings from: *Strategic Innovative Marketing and Tourism: 8th ICSIMAT*. (pp. 51–59). Cham: Springer. Retrieved from https://doi.org/10.1007/978-3-030-36126-6_7
5. Lavrynenko, S., Bykova, O., Zaiets, S., Syzonenko, V., Bilova, N., & Bıdyuk, D. (2023). Development of choreographic education in the context of cultural development of society. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 15(1), 383–401. Retrieved from <https://doi.org/10.18662/rrem/15.1/702>
6. Herts, I. I. (2023). Suchasnyi tanets i novitni tekhnolohii: hrani vzaiemodii [Modern dance and new technologies: facets of interaction]. *Mystetstvoznavchi zapysky – Art history notes*, (43), 58–63. Retrieved from <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1203353> [in Ukrainian].
7. Diemiekhin, D. V. (2024). Fenomen ekrannoho tantsiu v konteksti dialohizmu khoreohrafichnoho ta audiovizualnoho mystetstva [The phenomenon of screen dance in the context of dialogism of choreographic and audiovisual art]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv – Bulletin of the National Academy of Leading Personnel of Culture and Arts*, (3), 71–76. Retrieved from <https://www.ceeol.com/search/viewpdf?id=1331469> [in Ukrainian].
8. Reshma, M. R., Kannan, B., Raj, V. J., & Shailesh, S. (2023). Cultural heritage preservation through dance digitization: A review. *Digital Applications in Archaeology and Cultural Heritage*, 28, Article e00257. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.daach.2023.e00257>
9. Pavliuk, T. S. (2018). Balna khoreohrafiia v suchasnomu mediinomomu prostori [Ballroom choreography in the modern media space]. *Kultura i suchasnist – Culture and modernity*, (2), 101–105. Retrieved from <https://journals.uran.ua/kis/article/view/236199> [in Ukrainian].
10. Poplavskyy, M. (2020). Sotsialni merezhi yak kulturno-prosvitnytskyi resurs [Social networks as a cultural and educational resource]. *Ukrayinskyi informatsiynnyy prostir – Ukrainian information space*, (1(5)), 12–27. Retrieved from [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(5\).2020.206043](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(5).2020.206043) [in Ukrainian].
11. Aleksieienko, O. S., & Hudoshnyk, O. V. (2020). Skryndans yak mediina tekhnolohiia [Screendance as a media technology]. *Masova komunikatsiia u hlobalnomu ta natsionalnomu vymirakh – Mass communication in global and national dimensions*, (13), 5–10. Retrieved from <http://surl.li/tvyrbt> [in Ukrainian].
12. Tkachenko, I., Enska, O., & Maksymenko, A. (2020). Zastosuvannia innovatsiinykh tekhnolohii u praktykumi roboty z maibutnimy fakhivtsiamy khoreohrafiu [Application of innovative technologies in the practical work with future choreography specialists]. *Naukovi zapysky Ternopil'skoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka – Scientific notes of the Volodymyr Hnatyuk Ternopil National Pedagogical University*, (2), 94–102. Retrieved from <https://journals.tnpu.ternopil.ua/index.php/pedagogy/article/view/272/248> [in Ukrainian].
13. Mosendz, O., Filimonova-Zlatohorska, Y., Pankiv, H., Bannikova, K., & Vlasiuk, O. (2022). Problems and prospects of the development of Ukrainian art (realities of martial law). *Revista Amazonia Investiga*, 11(58), 74–83. Retrieved from <https://doi.org/10.34069/ai/2022.58.10.8>